

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Kowacz-Braun
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg (spr.) SSO del. Beata Kurdziel
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa **K. M.**

przeciwko **(...) S.A. w (...) spółce z o.o. w W.**

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek apelacji powoda oraz pozwanej (...) spółki z o.o. w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 9 maja 2014 r. sygn. akt I C 192/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III i IV w ten sposób, że:

a) **w punkcie II na końcu po słowach: „...na przyszłość.” dodaje zwrot: „,oraz zasądza od (...) spółki z o.o. w W. na rzecz K. M. kwotę 5 000 zł (pięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2014r. do dnia zapłaty;”,**

b) **punktowi IV nadaje treść: „zasądza na rzecz powoda K. M.:**

- od pozwanej (...) S.A. w W. kwotę 600 zł (sześćset złotych),

- od pozwanej (...) spółki z o.o. w W. kwotę 850 zł (osiemset pięćdziesiąt złotych), tytułem opłaty sądowej od uwzględnionej części roszczenia”;

2. oddala apelację powoda w pozostałej części oraz w całości apelację pozwanej;

3. odstępuje od obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego w stosunku do (...) S. A. w W.;

4. zasądza od pozwanej (...) spółki z o.o. w W. na rzecz powoda kwotę 234 zł (dwieście trzydzieści cztery złote) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 1095/14

UZASADNIENIE

Powód K. M. żądał ochrony dóbr osobistych oraz o zapłaty zadośćuczynienia od (...) SA w W. jako następcy (...) Spółka z o.o. oraz od (...) Spółka z o.o. w W.. W ostatecznie sprecyzowanym żądaniu domagał się:

1.Zobowiązania każdego z pozwanych do zaprzestania naruszania dóbr osobistych powoda działaniami związanymi ze sprzedażą i windykacją wierzytelności wynikających rzekomo z faktury VAT nr (...), faktury VAT nr (...), opłaty nr (...), ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 14 stycznia 2013 r. wystosowanego przez (...) Spółka z o.o., a następnie należności oznaczonych przez (...) Spółka z o.o. w pismach z dnia 15 czerwca 2013 r. i z dnia 19 czerwca 2013 r. dotyczących sprawy nr(...)

2.Zasądzenia od pozwanych (...) Spółka z o.o. oraz (...) Spółka z o.o. in solidum na rzecz powoda kwoty 10 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych powoda wyżej wymienionymi działaniami

3.Zasądzenie od pozwanych (...) spółka z o.o. oraz (...) spółka z o.o. na zasadzie in solidum kwoty 2 000 zł na rzecz (...) Towarzystwa (...) (...)z siedzibą w K..

4. (...) Spółka z o.o. oraz (...) Spółka z o.o. do przeproszenia powoda na naruszenie jego dóbr osobistych spowodowane działaniami opisanymi w pkt. 1 poprzez publikację w gazecie (dzienniku o zasięgu ogólnopolskim) oświadczenia następującej treści: Zarząd (...) Spółka z o.o. oraz Zarząd (...) Spółka z o.o. pragną przeprosić Pana K. M. zamieszkałego w K. za realizowane przez pracowników (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. postępowanie wymierzone w dobra osobiste Pana K. M. takie jak dobre imię, cześć, prawo do wypoczynku, prywatność, nietykalność mieszkania i poczucie bezpieczeństwa, które to postępowanie polegało na sprzedaży przez (...) sp. z o.o. nieistniejącego długu Pana M. do (...) 1 Fundusz(...) a następnie windykacji przez działające na zlecenie funduszu (...) sp. z o.o. rzeczowego nieistniejącego zobowiązania pieniężnego metodami naruszającymi wymienione dobre osobiste. (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. wyrażają głębokie ubolewanie w związku z zaistniałą sytuacją i zobowiązują się podjąć wszelkie niezbędne działania do zapobieżenia podobnym działaniom na przyszłość."

5.Zasądzenia od każdego z pozwanych zwrotu na rzecz powoda kosztów postępowania w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 18 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w 2012 roku otrzymywał od pozwanego (...) sp. z o.o. rachunki wystawiane według jego wiedzy bez żadnej podstawy prawnej. Reklamacje zostały rozpatrzone przez (...) (...)pozytywnie. Mimo tego pozwany (...) sp. z o.o. umową cesji wierzytelności z dnia 13 czerwca 2013 roku przeniósł fikcyjną wierzytelność na (...) 1 Fundusz (...) reprezentowany przez (...) Towarzystwo Funduszy (...) S.A. (...) z dnia 15 czerwca 2013 roku powód został wezwany przez (...) sp. z o.o. do zapłaty kwoty 1 650, 47 zł w terminie do dnia 22 czerwca 2012 roku z tytułu świadczonych przez (...) sp. z o.o. usług telekomunikacyjnych. Powód jest niepokojony i nękany przez firmę (...) sp. z o.o., która stosując skandaliczne metody dochodzi wyegzekwowania rzeczowej kwoty.

W piśmie procesowym z dnia 5 marca 2014 roku powód sprecyzował, że pozwani ponoszą odpowiedzialność in solidum .

Pozwany (...) sp. z o.o. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zakwestionował stanowisko, że działania tego pozwanego naruszyło jakiegokolwiek dobra osobiste powoda , a ponadto, iż w związku z działaniami pozwanego mieszczącymi się w granicach prawa powód poniósł jakąkolwiek szkodę lub krzywdę.

Pozwana (...) S.A. w W. wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż cesja wierzytelności została dokonana w dniu 13 czerwca 2013 roku a następnie w dniu 23 września 2013 roku była dokonana cesja zwrotna.

Wyrokiem z dnia 9 maja 2014r. sygn. akt I C 192/14 Sąd Okręgowy w Krakowie zobowiązał pozwaną (...) Spółkę Akcyjną w W., do przeproszenia powoda K. M. za naruszenie jego dóbr osobistych poprzez złożenia pisemnych przeprosin i wysłanie ich na adres powoda o następującej treści: Zarząd (...) Spółka Akcyjna w W. pragnie przeprosić K. M. za działania podjęte przez pracowników (...) Spółka Akcyjna w W. (poprzednio (...) Spółka z o.o.) wobec K. M., polegające na sprzedaży przez (...) Spółka z o.o. nieistniejącego długu K. M. do (...) 1 Fundusz (...) i naruszające jego dobra osobiste jak dobre imię, cześć, poczucie bezpieczeństwa. (...) Spółka Akcyjna w W. wyraża głębokie ubolewanie w związku z zaistniałą sytuacją i zobowiązuje się podjąć wszelkie starania do zapobieżenia podobnym działaniom na przyszłość.” (pkt I), zobowiązał pozwaną (...) Spółka z o.o. w W. do przeproszenia powoda K. M. za naruszenie jego dóbr osobistych poprzez złożenia pisemnych przeprosin i wysłania ich na adres powoda o następującej treści: Zarząd (...) Spółka z o.o. w W. pragnie przeprosić K. M. za działania podjęte przez pracowników (...) Spółka z o.o. wobec K. M., polegające na windykacji nieistniejącego zobowiązania pieniężnego K. M. metodami naruszającymi jego dobra osobiste jak prawo do wypoczynku, prywatność, nietykalność mieszkania, poczucie bezpieczeństwa. (...) Spółka z o.o. w W. wyraża głębokie ubolewanie w związku z zaistniałą sytuacją i zobowiązuje się podjąć wszelkie starania do zapobieżenia podobnym działaniom na przyszłość.” (pktII). Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt III) o zasądził od pozwanych (...) Spółki Akcyjnej w (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz powoda K. M. kwoty po 600 zł. tytułem opłaty sądowej od pozwu, od uwzględnionego roszczenia (pktIV), znosząc między stronami koszty zastępstwa procesowego (pktV).

Sąd pierwszej instancji ustalił, że (...) sp. z o.o. w dniu 13 czerwca 2013 roku dokonała cesji wierzytelności w wysokości 1 537, 50 zł, jako dług powoda za korzystanie z usług telekomunikacyjnych, na rzecz (...) (...) a następnie we wrześniu 2013 roku została dokonana cesja zwrotna. Powód K. M. korzystał z usług telekomunikacyjnych (...) sp. z o.o. w W. ale otrzymywał faktury wystawione na jego nazwisko dotyczące okresu od 6 lutego 2012 roku do 5 marca 2012 roku. Otrzymał też wezwanie do zapłaty z dnia 6 marca 2012 roku. Część rachunków żona powoda uregulowała. Dopiero po jakimś czasie powód zorientował się, że nie korzysta z usług (...). Złożył reklamację. Po około dwóch lub trzech tygodniach powód otrzymał pismo z (...) Centertel z dnia 16 października 2012 roku o pozytywnym rozpatrzeniu reklamacji z potwierdzeniem, że umowa o świadczenie usług dla kontraktu (...) została bezpłatnie rozwiązana, a naliczone opłaty skorygowane. Pracownik przesyłający pisma przeprosił powoda za błąd który powstał w wyniku niedopatrzenia (...) (...)informując jednocześnie, że zwrot nadpłaty zostanie dokonany do czterech tygodni na konto, z którego dokonywano wpłat. Pieniądze zostały zwrócone powodowi. Po załatwieniu reklamacji powód otrzymał kolejną fakturę do zapłaty wystawioną na kwotę ponad 1 500 zł. Po otrzymaniu tej faktury powód złożył kolejną reklamację, która znów została uwzględniona. Powód otrzymał pismo z dnia 25 stycznia 2013 roku od pracownika (...) sp. z o.o. z informacją, że nota obciążeniowa z dnia 6 listopada 2012 roku zawierająca nieprawidłowo naliczoną opłatę została przekazana do anulowania, jednocześnie pracownik podpisujący pismo podał, iż pragnie powoda przeprosić i zapewnić że podjął już działania, dzięki którym w przyszłości takie sytuacje nie powinny mieć miejsca. Zanim sytuacja się wyjaśniła do domu powoda były wykonywane telefony przez pracowników Centertel, którzy domagali się zapłaty kwot z wystawionych faktur. Telefony te odbierała żona powoda. Zawiadomieniem o cesji wierzytelności z dnia 15 czerwca 2013 roku (...) (...) informował powoda, iż z dniem 13 czerwca 2013 roku dokonał przeniesienia przysługującej jej wobec powoda wierzytelności wraz z prawem do naliczania odsetek na rzecz (...) (...) W piśmie wskazano również, że powyższa wierzytelność powstała z tytułu korzystania przez powoda z usług telekomunikacyjnych operatora sieci (...) i na dzień 4 czerwca 2013 roku wyniosła 1 644, 99 zł. Pismem z dnia 15 czerwca 2013 roku zatytułowanym „Dług kupiony, wezwanie do zapłaty” I. I. informował powoda iż na mocy cesji wierzytelności (...) (...)stał się jedynym wierzycielem zadłużenia za świadczenie usług telekomunikacyjnych przez (...) sp. z o.o. podając wysokość zadłużenia na kwotę 1 650, 47 zł oraz termin do zapłaty 22 czerwca 2013 roku. W wezwaniu tym zawarta była informacja, że jeżeli w dalszym ciągu powód będzie unikał spłaty wierzyciel może podjąć decyzję o skierowaniu sprawy na drogę postępowania sądowego. Kolejnym pismem z dnia 19 czerwca 2013 roku powód został zawiadomiony o przydzieleniu windykatora terenowego. Jednocześnie wskazano, że została podjęta decyzja o przekazaniu sprawy powoda do działu windykacji bezpośredniej firmy (...) sp. z o.o. oraz, że działania

operacyjne podejmowane przez windykatorka terenowego związane są z bezpośrednimi wizytami w siedzibie dłużnika zmierzającymi do windykacji wymaganej należności. Niezależnie od wysłanych do powoda pism przez I. I., do powoda o różnych porach dnia pomiędzy godziną 8.00 a 20.00 były wykonywane telefony przez pracowników I. I. dotyczące zapłaty kwoty wynikającej z dokonanej cesji wierzytelności. Telefony te były odbierane przez powoda, jego żonę oraz teściową. Nie pomagały tłumaczenia i wyjaśnienia powoda, że nie posiada żadnego długu w stosunku do (...) (...) Rozmówcy przeprowadzający telefoniczne rozmowy domagali się categorycznie zapłaty strasząc powoda, że „żarty się skończyły” i prowadząc rozmowy w niemiłym tonie. Telefony te trwały przez okres około półtora do dwóch miesięcy. Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez powoda i niekwestionowanych przez pozwanych. Brak było podstaw do ich kwestionowania przez sąd z urzędu. Nadto stan faktyczny ustalony został na podstawie zeznań świadka D. M. i przesłuchania powoda.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy odwołując się do art. 22 i 24 k.c. oraz art. 448 k.c. wskazał że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonania naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Zdaniem Sądu każdy naruszyiciel odpowiada za własne zaniechania lub działania. Zarówno odpowiedzialność niemajątkowa jak i majątkowa jest odpowiedzialnością, którą każdy z naruszyicieli ponosi samodzielnie. Nie zachodzi solidarna odpowiedzialność majątkowa pozwanych. W ocenie Sądu brak jakichkolwiek podstaw zastosowania art. 441 k.c. Działanie pozwanych nie było bowiem działaniem wspólnym, każdy z pozwanych podejmował swoje własne działania nakierowane na uzyskanie pewnego efektu dla siebie. Takim wspólnym działaniem, którego dopatruje się powód, nie może być zawarcie umowy cesji wierzytelności. Sama umowa cesji nie narusza dobra osobistego powoda. Dopiero działania podjęte przez pozwanego (...) sp. z o.o. w celu wyegzekwowania należności objętej umowy cesji i sposób jego realizacji naruszały dobra powoda. Uznanie powoda za dłużnika Spółki (...), umieszczenie na liście dłużników i podjęcie działań zmierzających do sprzedaży wierzytelności naruszały dobra powoda, w szczególności wobec wcześniejszych zapewnień (...) (...) że sprawa jest wyjaśniona. Nie ma jednak wspólnego czynu pozwanych i każdy z pozwanych odpowiada za własny czyn samodzielnie. Dodatkowo umowa sprzedaży wierzytelności została zawarta pomiędzy pozwanym (...) (...) a (...) (...) nie zaś z pozwanym I. J..

Pozwany (...) (...) naruszył dobra osobiste powoda poprzez podjęcie działań przez jego pracowników doprowadzających do sprzedaży wierzytelności, która nie istniała. Umieszczenie powoda na liście dłużników, a więc osób niesumiennych, nierzetelnych, uchylających się spełniania swoich zobowiązań, naruszało dobre imię powoda oraz jego cześć. Naruszało też poczucie bezpieczeństwa, skoro wcześniej ustalone zostało z pracownikami pozwanego (...) (...) że powód nie posiada żadnego długu wobec pozwanego.

I. J. natomiast odpowiada za podjęcie działań związanych z egzekwowaniem nieistniejącej wierzytelności stanowiącej przedmiot umowy cesji zawartej z (...) (...) Ten pozwany pomimo uzyskanej informacji od powoda, że wierzytelność taka po stronie (...) (...) nie istnieje, kontynuował swoje działania windykatorskie. Wysyłanie pism wzywających do zapłaty, informujących o przydzieleniu windykatorka terenowego i działaniach operacyjnych podejmowanych przez windykatorka terenowego polegających na wizytach w siedzibie dłużnika w sytuacji nieistniejącego zobowiązania, a także wykonywane licznych telefonów przez pracowników pozwanego I. J. w ciągu dnia w godzinach od 8.00 – do 20.00, naruszały dobra osobiste powoda takie jak prawo do wypoczynku, jego prywatność, nietykalność mieszkania oraz poczucie bezpieczeństwa. Rozmowy telefoniczne pracowników pozwanego przeprowadzane z powodem, z jego żoną i wiekową teściową były niegrzeczne, napastliwe, categoryczne.

Zdaniem Sądu podejmowane przez pozwanych działania były działaniami bezprawnymi. Pozwany (...) (...) miał wiedzę o tym, że na rzecz powoda nie świadczył żadnych usług i nie posiada wobec niego żadnych wierzytelności, jednak dokonał sprzedaży nieistniejącego długu. Pozwany I. J. pomimo informacji powoda, że nie posiadał żadnego długu wobec (...) (...) kontynuował działania mające na celu wyegzekwowanie wierzytelności w sposób zakłócający

jego wypoczynek, prywatność, nietykalność mieszkania, poczucie bezpieczeństwa. Nękanie wręcz nieuprzejmymi telefonami było działaniem bezprawnym.

Uwzględniając to, że każdy z pozwanych odpowiada za swoje własne działania Sąd zobowiązał pozwanych do przeproszenia powoda i przesłanie tych przeprosin na adres powoda. Oddalając żądanie w zakresie opublikowania przeprosin w gazecie o zasięgu ogólnopolskim Sąd miał na uwadze, że informacje dotyczące długu powoda i jego egzekwowanie nie było w żaden sposób upubliczniane, pisma i telefony były przesyłane i wykonywane na adres domowy powoda. Zdaniem Sądu Okręgowego nie było też podstaw do zobowiązywania pozwanych do zaprzestania naruszania dóbr osobistych powoda, skoro we wrześniu 2013 r. doszło pomiędzy pozwany do dokonania cesji zwrotnej nieistniejącego długu powoda i od tego czasu powód nie otrzymywał od pozwanych żadnych pism, czy telefonów. Taki stan istniał już w momencie składania przez powoda pozwu w dniu 4 grudnia 2013 r.

Uzasadniając odmowę przyznania zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Sąd wskazał, że nie jest więc wystarczające ustalenie bezprawności działania, ale również, konieczne było wykazanie, że działanie było zawinione, czego powód nie zrealizował. Ponadto powód domagał się zasądzenia od obu pozwanych kwoty 10 000 zł. na rzecz powoda i kwoty 2 000 zł. na cel społeczny. Powód nie określił jakiej kwoty domaga się od poszczególnych pozwanych. Już ta okoliczność przy braku solidarnej odpowiedzialności pozwanych stwarza brak możliwości zasądzenia jakiegokolwiek kwoty od pozwanych. Powód nie określił też jakiej krzywdy majątkowej doznał na skutek działania pozwanego (...) (...) a jakiej na skutek działania pozwanego I. J.. Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach Sąd powołał art. 100 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana (...) Spółka z o.o. w W. zaskarżając wyrok w części tj w zakresie pkt II zobowiązującego pozwaną do przeproszenia powoda i w zakresie pkt IV dotyczącego kosztów. Pozwana zarzuciła naruszenie:

- art. 233§1 k.p.c. poprzez brak dokonania wszechstronnej oceny materiału dowodowego skutkujący błędnym uznaniem iż skarżący pozwany działając w imieniu i na rzecz cesjonariusza naruszył dobra osobiste powoda , w sytuacji gdy powód nie udowodnił faktów stanowiących podstawę roszczeń , w tym dotyczących kierowania przez pozwanego uciążliwych połączeń telefonicznych , w sytuacji gdy żaden ze wskazanych telefonów nie należy i nie należał do strony pozwanej a pozwany kierował do powoda jedynie dwa pisma , w tym jedno o zmianie wierzyciela a drugie ze wskazaniem windykatorka terenowego zastygając , że oczekują na kontakt celem ustalenia wizyty,

- przepisów postępowania tj art. 321 k.p.c. polegające na zobowiązania pozwanego do złożenia oświadczenia innej treści niż żądane w pozwie,

- przepisów prawa materialnego i procesowego a to art. 6 k.c. oraz 232 k.p.c. i 299k.p.c. poprzez oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na twierdzeniu powoda i jego żony w sytuacji gdy powód nie wykazał by skarżący pozwany wykonywał do powoda jakiegokolwiek połączenia telefoniczne,

- prawa materialnego a to art. 23 i 24 k.c. poprzez przyjęcie, że doszło do naruszenia prawa do prywatności w stopniu uzasadniającym konieczność przeproszenia powoda i poprzez całkowite pominięcie przy nakazaniu przeproszenia obiektywnych kryteriów czasu trwania naruszeń i intensywności działań , stopnia ich dolegliwości i brak trwałych , nieodwracalnych skutków.

(...) Spółka z o.o. w W. wniosła o zmianę wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje. Skarżąca wskazała, że nie zostało udowodnione by to pozwany kierował do powoda połączenia . Podane numery nie należą do pozwanego.. W następstwie działań pozwanego nie mogło dojść do naruszenia prawa do prywatności , skoro samo przetwarzanie danych bez zgody zainteresowanego nie przesądza o naruszeniu dóbr a wysłanie dwóch pism nie pozwalało na uznanie , że doszło do naruszenia dóbr w stopniu wymagającym udzielenia ochrony , skoro korespondencja nie przekraczała przeciętnej miary i nie stanowiła nękania.

Apelację od przedmiotowego wyroku wniósł także powód zaskarżając wyrok w zakresie pkt III i V, żądając zmiany orzeczenia i zasądzenia od pozwanych (...) S.A. oraz (...) Spółka z o.o. w W. na rzecz powoda kwoty 10000zł in solidum z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ewentualnie zasądzenie tej kwoty w sposób podzielny oraz kwoty 2000zł na rzecz (...) Towarzystwa(...)z siedzibą w K.,

ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach za obie instancje. Skarżący zarzucił naruszenie:

- art. 24§1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. poprzez przyjęcie, że powodowi nie przysługuje zadośćuczynienia za doznana krzywdę na podstawie art. 448 k.c. w przypadku naruszenia dóbr osobistych w postaci dobrego imienia i czci powoda K. M. przez pracowników pozwanego (...) (...)przez pracowników (...) (...)objawiającego się przez podjęcie działań zmierzających do wyegzekwowania nieistniejącej wiarygodności powodowi mimo naruszenia dobra osobistego w postaci czci, dobrego imienia, niezakłóconego życia rodzinnego, prawa do prywatności, prawa do wypoczynku, poczucia bezpieczeństwa i nietykalności mieszkania,

- art. 441k.c. poprzez przyjęcie, że brak jest podstaw do przyjęcia solidarnej odpowiedzialności pozwanej względem powoda z uwagi na brak tożsamości czynu i wspólnego działania przez pozwanych, podczas gdy działanie (...)spółki z o.o. i naruszenie dóbr osobistych poprzez sprzedaż nieistniejącego długu było warunkiem koniecznym doprowadzenia do naruszenia dóbr osobistych poprzez natarczywą, niegrzeczną i napastliwą windykację prowadzona przez I. I. . W konsekwencji zachodziła odpowiedzialności obu pozwanych,

-art. 24§1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. poprzez przyjęcie, że mimo naruszenia dóbr osobistych powoda poprzez różne czyny pozwanych nie są oni odpowiedzialni za naruszenie dóbr i powstała krzywdę indywidualnie i możliwe było ustalenie co do stopnia winy poszczególnych pozwanych a tym samym określenie zadośćuczynienia a w konsekwencji zasądzenie kwoty 10000zł w sposób podzielny stosowanie do skali działania każdego z pozwanych,

-art. 233§1k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie wszechstronnej oceny dowodów w zakresie stopnia naganności zachowania i przyczynienia się każdego z pozwanych do naruszenia dóbr osobistych powoda,

-art. 229k.p.c. i art. 230 k.p.c. poprzez niewłaściwe przyjęcie, że powód nie wykazał wyrządzenia mu krzywdy przez obydwu pozwanych a tym samym przyjęcie braku tożsamości czynów, podczas gdy Sad przyznał w uzasadnieniu, że doszło do naruszenia dóbr osobistych na które składały się czyny jednego jak i drugiego z pozwanych,

- art. 322k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nierozdzielenie zadośćuczynienia w zależności od stopnia winy w zachowaniu sprawczym.

Pozwani (...) S.A. w W. jako następca (...) (...)S. z o.o. w (...) Sp. z o.o. w W. wnieśli o oddalenie apelacji powoda i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Powód wniósł o oddalenie apelacji (...) Sp. z o.o. w W..

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny uznał za własne ustalenia Sądu Okręgowego i zważył co następuje:

Sąd pierwszej instancji dokonując oceny dowodów nie naruszył ani zasad logiki ani też zasad doświadczenia życiowego. Sam fakt, że ustalenia zostały dokonane na podstawie zeznań żony powoda i zeznań pozwanego nie osłabia wiarygodności tych dowodów. Apelujący pozwany nie wskazuje na czym miałyby polegać niespójność zeznań, ich sprzeczność wewnętrzna czy też sprzeczność z innymi dowodami. To, że nie wykazano numeru telefonicznego abonenta, który był określony jako nieznanymi i okoliczność, że pozwana (...) Sp. z o.o. w W. nie była abonentem nie oznacza, że nie były wykonywane rozmowy telefoniczne przez osoby, którymi ta pozwana posługiwała się i którymi kierowała. Zeznanie świadka D. M. jednoznacznie potwierdza, że rozmowy telefoniczne pochodziły od firmy windykacyjnej. Wobec braku wykazania by powód był dłużnikiem z innego tytułu i był dotknięty działaniem innej firmy windykacyjnej, należy uznać za prawdziwe zeznanie powoda, że rozmowy telefoniczne wykonywano w

związku z wierzytelnością nabytą od (...) (...) w imieniu (...) Sp. z o.o. w W.. Dodatkowo zeznania te potwierdza fakt powołania osobistego windykatora. Nielogiczne jest przyjęcie, że powołanie takiej osoby miałyby być związane jedynie z wysyłaniem pism czy też oczekiwaniem na osobisty kontakt, skoro słowo windykacja łączy się z aktywnym działaniem celem dochodzenia i wyegzekwowania roszczeń. Zarzut więc pozwanego stanowi w istocie polemikę z oceną dowodów osobowych. Ta zaś została dokonana w sposób prawidłowy, stąd zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. nie jest zasadny.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 15 lutego 2013r. sygn. akt I ACa 31/13 Lex nr 1312135 i w powołanym przez powoda uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 czerwca 2011r. sygn. akt VI ACa 84/11, że nadmierne, nakierowane na zastraszenie dłużnika działanie realizowane w sposób zmierzający do wywołania uzasadnionej obawy o mir domowy, jest działaniem bezprawnym wypełniającym także obiektywne kryteria winy, skoro można osobie dokonującej takich działań postawić zarzut niewłaściwego zachowania. Uświadomienie niewłaściwości działania (...) Sp. z o.o. w W. musiało u jej przedstawicieli wystąpić skoro domniemany dłużnik informował, że dług nie istnieje a mimo to naganne działania quasi egzekucyjne były kontynuowane. Liczne telefony w godzinach wieczornych i stwierdzenia, że żarty się skończyły” a także niemily ton nie świadczyły o woli wyjaśnienia stanowiska co do istnienia długu. Zdaniem Sądu Apelacyjnego działania tej pozwanej były nakierowane na zastraszenie powoda. Nie można więc podzielić stanowiska Sądu pierwszej instancji o niewykazaniu winy a zarzuty pozwanej (...) Sp. z o.o. w W. kwestionujące zasadność nałożenia obowiązku przeproszenia nie mogą być uwzględnione.

Takiej natarczywości czy złej woli nie można natomiast zarzucić O.. Podmiotowi temu można jedynie zarzucić niedbalstwo przy określeniu listy dłużników i stwierdzenia stanu zadłużenia przy cesji wierzytelności, co jednak nie pozostaje w typowym związku przyczynowym ze sposobem windykacji dokonywanej przez I. I. na rzecz cesjonariusza a więc z naruszeniem miru domowego czy też prawa do prywatności powoda. Słusznie więc Sąd Okręgowy rozdzielił czyny obu pozwanych, które pozostają wprawdzie w pośrednim związku, jednakże stanowią inny sposób działania w warunkach bezprawności. Obu pozwany można postawić co najmniej zarzut sprzeczności z zasadami starannego działania profesjonalnego podmiotu w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, pozwanej (...) Sp. z o.o. w W. dodatkowo także z dobrymi obyczajami i z zasadami współżycia społecznego. Skoro brak było brak było stosunku obligacyjnego powoda z (...) (...) a tym bardziej z cesjonariuszem czy pozwaną I. I. to nie można domniemywać jakiegokolwiek zgody powoda na osobisty kontakt z indykatorami czy na kontakt telefoniczny w miejscu jego zamieszkania. Narażając więc powoda wielokrotnie na nieuzasadniony stres, godząc w jego prywatność i naruszając mir domowy przy możliwej weryfikacji informacji uzyskanych od powoda już po pierwszej rozmowie, I. I. dopuściła się zawinionego naruszenia dóbr osobistych w postaci miru domowego i prywatności. Powodowi przysługiwało więc względem obu pozwanych roszczenie o ochronę dóbr osobistych na podstawie art. 24§1 k.c. w zw. z art. 23§1 k.c. a w odniesieniu do I. I. dodatkowo także na podstawie art. 448 k.c. Słusznie Sąd Okręgowy przyjął, że wystarczające dla uchylenia skutków naruszenia dokonanego przez pozwanego (...) (...) którego następcą jest (...) S.A. w W., będzie przeproszenie za popełniony błąd przy stwierdzeniu istnienia długu powoda w związku z przelewem do (...) (...) Niewątpliwie umieszczenie powoda wśród osób niesumiennej, nierzetelnych, uchylających się spełniania swoich zobowiązań naruszało dobre imię powoda, jednakże (...) (...) podjął próbę ustalenia faktu zadłużenia i kierował już wcześniej do powoda przeprosiny. Stwierdzenie istnienia długu było ograniczone i nie zostało upublicznione, stąd krzywda powoda nie była wielka. (...) (...) (obecnie (...) S.A.) nie zlecała windykacji i jej działanie nie było wprost powiązane z nękaniami powoda. Przetwarzanie danych osobowych w związku z cesją samo w sobie nie jest działaniem bezprawnym. W tym przypadku było tylko pochodną niedbalstwa przy stwierdzeniu istnienia długu i umieszczeniu nazwiska powoda na liście dłużników, których wierzytelności były przedmiotem przelewu. Powód o przelewie nieistnienia długu dowiedział się z wezwania do z dnia 15 czerwca 2013r. k- 26. Ta informacja na pewno spowodowała irytację, jednakże nie mogła spowodować istotnego cierpienia czy stresu, wobec posiadania przez powoda pisemnego stwierdzenia z dnia 25 stycznia 2013r. k-24 o uznaniu reklamacji i wadliwości sporządzenia noty obciążeniowej z dnia 6 listopada 2012r. Zastosowanie środków niepieniężnych w odniesieniu do (...) S.A. w wystarczający sposób naprawia krzywdę powoda. Sąd nie musi skorzystać z pieniężnych środków ochrony dóbr, w sytuacji gdy wystarczające dla odwrócenia skutków naruszenia stanowi złożenie odpowiedniego oświadczenia (por. wyrok SN z dnia 11 stycznia 2013r. sygn. akt I CSK 289/12 Lex nr 1288605 i z dnia 18 kwietnia 2013r. sygn. akt

III CSK 232/12 Lex nr 1353199). W tym więc przypadku nie doszło do naruszenia art. 448 k.c. Inaczej natomiast należy ocenić skutki działania pozwanej (...) Sp. z o.o. w W.. Stosowanie niedozwolonego nacisku na dłużnika i to w sytuacji uzyskania umotywowanej, wysoce prawdopodobnej informacji o nieistnieniu długu należy ocenić jako wysoce naganne. Nie jest tu wystarczające dla uchylenia skutków naruszenia jedynie oświadczenie przeproszające, tym bardziej że działanie tego dłużnika objęło także członków rodziny powoda. W odniesieniu do zakresu przeproszenia nie jest zasadny zarzut pozwanego naruszenia art. 321 k.c. Przepis art. 24§1 k.c. pozwala Sądowi na ingerencję w treść oświadczenia poprzez ograniczenie jego zakresu czy też uściślenie sformułowań (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 23 maja 2013r. sygn. akt IV CSK 664/12 Lex nr 1365726). Sąd Okręgowy dokonał właściwej ingerencji a treść oświadczenia i sposób jego złożenia nie były dalej idące niż żądane przez powoda.

Zasadna natomiast jest apelacja powoda w zakresie w jakim podnosi naruszenie art. 448k.c. w zw. z art. 24 k.c. i 23 k.c. w odniesieniu do czynu pozwanej (...) Sp. z o.o. w W.. Jak wyżej wskazano ingerencja w prywatność i bezpieczeństwo powoda była znaczna a jego negatywne doznania musiały być duże skoro mimo udzielania informacji o nieistnieniu długu doświadczył on wielokrotnych telefonów w tym w godzinach popołudniowych i wieczornych i stwierdzenia , że „żarty się skończyły” co było już formą nękania. Oświadczenie przeproszające nie było tu wystarczające. Nie można podzielić stanowiska Sądu Okręgowego, że nie wykazano rozmiaru krzywdy. Wysokość świadczenia przyznawanego na podstawie art. 448 k.c. ma charakter ocenny. Ustalone fakty wskazują na negatywne doznania powoda w związku z naruszeniem jego miru domowego i prywatności. Skala tych działań została ustalona (ok. półtora do dwóch miesięcy). Należy także uwzględnić cele prewencyjne zadośćuczynienia a także świadomość pozwanej dolegliwości powoda wynikającej z naganności tego typu działań. Sąd Apelacyjny zwrócił bowiem stronom uwagę na fakt notoryjny, że działanie pozwanej (...) Sp. z o.o. w W. podejmowane już w przeszłości przez Inspektorów pozwanej a związane z wyegzekwowaniem obowiązku zapłaty, były uznane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za działania naruszające prawo do prywatności (decyzja z dnia 18 października 2010r. (...) nr (...)). Kontynuowanie podobnych bezprawnych sposobów windykacji względem powoda musi zostać zrekompensowane. Wbrew stanowisku Sądu Okręgowego powód określił jakiej kwoty domaga się od poszczególnych pozwanych. To, że żądał zasądzenia kwot in solidum nie oznacza, że Sąd Okręgowy w tych granicach nie mógł zasądzić kwoty tylko od jednego z pozwanych. Sama bowiem istota odpowiedzialności in solidum oznacza skierowanie żądania zapłaty określonej kwoty względem każdego z pozwanych a dopiero spełnienie świadczenia przez jednego zwalnia drugiego. Możliwe więc było zasądzenie żądanej kwoty tylko w odniesieniu do jednego z pozwanych. Sąd Apelacyjny uznaje za wystarczające dla rekompensaty krzywdy powoda zasądzenie kwoty 5000zł, którą zresztą sam powód uznawał za adekwatą w indywidualnym odniesieniu do poszczególnych pozwanych. Nie ma natomiast potrzeby zasądzenia kwoty 2000zł na cel społeczny skoro pozwana była już w przeszłości dotknięta karą pieniężną za podobne działania której rozmiar realizował funkcje społecznego oddziaływania. Z tych względów Sąd Apelacyjny częściowo zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386§1 k.p.c. zasądzając kwotę 5000zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 kwietnia 2014r. tj od dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu k- 125(art. 448§1 i2 w zw. z art. 455 k.c.). Świadczenie to miało charakter bezterminowy. Sąd Apelacyjny uwzględnił przy tym, że wszystkie okoliczności pozwalające na ocenę stopnia krzywdy powoda były znane pozwanej z pisma z dnia 2 lipca 2013r i z odpisu pozwu, który dodatkowo konkretyzował wysokość roszczenia. Pozwany I. I. nie podjął żadnych czynności mających zniwelować skutki naruszenia stąd fakt , że to ostatecznie Sąd określił wysokość zadośćuczynienia nie może być przesądzający i premiować tego pozwanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013r. sygn. akt II PK 53/13 Lex nr 1418731). Data płatności odsetek przy zadośćuczynieniu musi uwzględniać wszystkie okoliczności i nie można przyjąć, że zawsze odsetki te zasądzone są od dnia wyrokowania. Powód natomiast niezasadnie dochodził odsetek od dnia wniesienia pozwu.

Zmiana wyroku I instancji skutkowałą częściową zmianą orzeczenia o kosztach procesu. Punkt IV nie został wprawdzie wprost objęty zaskarżeniem, jednakże treść apelacji jasno wskazuje na żądanie zmiany wyroku poprzez zwrot opłaty sądowej. Mogło więc nastąpić podwyższenie o 250zł kwoty zasądzonej od I. I. tytułem zwrotu opłaty od uwzględnionej części żądania pieniężnego tj podwyższenie do kwoty 850zł. Zakres uwzględnionego żądania względem dochodzonego nie uzasadniał natomiast zmiany pkt V wyroku z uwagi na treść art. 100k.p.c.

Dalej idącą apelację powoda oddalono na podstawie art. 385 k.p.c. oraz na tej podstawie w całości oddalono apelację pozwanej I. I.. O kosztach postępowania pomiędzy powodem a apelującym pozwanym orzeczono na podstawie art. 100k.p.c. stosunkowo rozdzielając koszty przy uwzględnieniu, że pozwany jest przegrywającym co do jego apelacji dotyczącej roszczenia niemajątkowego (§10 ust. 1 pkt 2 i §12 ust. 1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu(Dz.U. z 2013 r. poz. 490 t.j.).) lecz jest także częściowo wygrywającym w odniesieniu do apelacji powoda co do roszczenia majątkowego (ok. 58%). W konsekwencji zasądzono na rzecz powoda od I. I. kwotę 234zł (270zł -36zł). W zakresie odnoszącym się do pozwanej (...) S.A. w W. odstąpiono od obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego. Niewątpliwie bowiem (...) (...)naruszył dobra powoda przy wciągnięciu go na listę wierzytelności i to błąd w określeniu wierzytelności tego pozwanego leżał u podstaw całego zdarzenia. Powództwo co do zasady zostało uwzględnione. Subiektywne przekonanie powoda o zasadności pieniężnej rekompensaty krzywdy i okoliczność, że przyznanie zadośćuczynienia jest zależne od uznania sądu przemawia za nieobciążeniem powoda kosztami postępowania apelacyjnego, szczególnie że rozważania Sądu pierwszej instancji co do zadośćuczynienia pieniężnego nie były w całości przekonujące. W tej części orzeczono więc o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c.